

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж4 79/23
5.7.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Меланије Сантовац, председника већа, Сање Пејовић и Ирене Трифуновић Радуловић, чланова већа, у парници по тужби тужиоца СОКОЈ – Организација музичких аутора Србије са седиштем у Београду, Мишарска 12-14, чији је пуномоћник Данијела Станковић, адвокат из Београда, Крунска 41/19 против туженог Удружење пензионера општине Горњи Милановац, Ломина 11, чији је пуномоћник Драгиша Ђурић, адвокат из Горњег Милановца, Војводе А. Лома 16/2, ради дуга, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду П4 391/22 од 23.2.2023. године, у седници одржаној 5.7.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Београду П4 391/22 од 23.2.2023. године.

ОДБИЈАЈУ СЕ, као неосновани, захтеви парничних странака за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П4 271/18 од 12.07.2022. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца, па је обавезан тужени да тужиоцу исплати износ од 19.209,60 динара са законском затезном каматом и то на појединачне новчане износе и за периоде наведене у ставу првом изреке.

Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженом на име трошкова парничног поступка исплати износ од 101.668,00 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде до исплате.

Против наведене пресуде жалбу је благовремено изјавио тужени, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужилац је одговорио на жалбу.

Испитујући првостепену пресуду у границама овлашћења прописаним одредбом члана 386. ЗПП (“Сл. гласник РС” бр. 72/11, са изменама и допунама), Апелациони суд је оценио да жалба туженог није основана.

У првостепеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 1 2,3,5,7. и 9. ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности, а није учињена ни битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, на коју се указује жалбом туженог јер су дати разлози о битним чињеницама јасни и потпуни.

Неосновано се у жалби наводи да је, у конкретном случају, био стварно надлежан да поступа Привредни суд у Београду. Наиме, према одредбама члана 25. Закона о уређењу судова (“Сл. гласник РС” бр. 116/08, са изменама и допунама), који је важио до 10.5.2023. године, када је ступио на снагу Закон о уређењу судова (“Сл. гласник РС” бр. 10/23) привредни суд у првом степену суди: у споровима између домаћих и страних привредних друштава, предузећа, задруга и предузетника и њихових асоцијација (привредни субјекти), у споровима који настану између привредних субјеката и других правних лица у обављању делатности привредних субјеката, као и кад је у наведеним споровима једна од странака физичко лице ако је са странком у односу материјалног супарничарства (став 1. тачка 1.), у споровима о ауторским и сродним правима и заштити и употреби проналазака, индустријског дизајна, модела, узорака, жигова, ознака географског порекла, топографије интегрисаних кола, односно топографије полупроводничких производа и оплемењивача биљних сорти који настану између субјеката из тачке 1. овог става (став 1. тачка 2.)

Према одредбама члана 27. Закон о уређењу судова (“Сл. гласник РС” бр. 10/23) привредни суд у првом степену суди: у спору између домаћег и страног привредног друштва, предузећа, задруга и предузетника и њихових асоцијација (привредни субјекти), у спору који настане између привредног субјекта и другог правног лица у обављању делатности привредног субјекта, као и ако је у наведеном спору једна од странака физичко лице ако је са странком у односу материјалног супарничарства (став 1. тачка 1.), у спору о ауторском праву и сродним правима и заштити и употреби проналазка, индустријског дизајна, жигом заштићених ознака, ознаке географског порекла, топографије полупроводничких производа и права оплемењивача биљних сорти који настану између субјеката из тачке 1) овог става (став 1. тачка 2.)

Из наведених законских одредби произилази да привредни суд суди спорове између привредних субјеката, као и између привредних субјеката и других правних лица који настану у обављању делатности привредног субјекта. У конкретном случају, ради се о спору о ауторским и сродним правима између два правна лица која имају статус удружења (тужилац је регистрован као удружење сагласно одредби члана 152. и 161. Закона о ауторском и сродним правима, у вези са чланом 2. став 1. Закона о

удружењима, а тужени је сагласно истој одредби Закона о удружењима, такође, удружење, односно парничне странке нису привредни субјекти и нису лица наведена у цитираним одредбама Закона о уређењу судова и не ради се о спору који је проистекао из обављања привредне делатности.

Према утврђеном чињеничном стању, 06.04.2016. године у објекту туженог, дневном боравку пензионера у ..., ..., преко овлашћеног контролора тужиоца извршена је контрола и евидентирање јавног саопштавања музичких дела, о чему је сачињен записник бр. 009710, у којем је констатовано да је контрола извршена у присуству радника туженог АА и утврђено да се у објекту врши јавно саопштавање музичких дела путем ТВ уређаја, стари модел, детаљно утврђено у образложењу побијане пресуде. На основу наведене контроле, тужилац је туженом на име јавно саопштавања музичких дела испоставио рачуне почев од 31.05.2016. године до 31.12.2016. године, у појединачним износима како је то наведено у образложењу побијане пресуде, с тим да је укупно задужење 19.209,60 динара. Тужилац је туженом упутио опомену пред утужење 22.11.2016. године и позвао туженог да у року од 8 дана измири неплаћене накнаде за саопштавање ауторских дела и интерпретације фонограма, са урачунатим трошком пуномоћника на име састава опомене пред утужење, а тужени се 04.12.2017. године изјаснио да не поседује ниједан уређај којим би вршио јавно саопштавање ауторских дела.

Тужени је основан као удружење, чији су чланови пензионери, који се у просторијама и објектима туженог окупљају, играју шах, карте, попију кафу или чај. У тренутку извршене контроле у предметној просторији налазила се фискална каса, а уколико у локал уђе неко ко није члан туженог удружења, био је услужен и за услугу је издаван фискални рачун, те је утврђено да је приликом означене контроле контролору ББ, саслушаној у својству сведока, издат фискални рачун за наручено пиће.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, те одредаба члана 19, 125. став 1. тачка 2, члана 127. став 1 и 2, члана 152. став 1, члана 153. став 1. и 3, члана 180, 187. став 1, 6. и 7. и члана 204. Закона о ауторском и сродним правима, имајући у виду и члан 1. Тарифе за остваривање права на остваривање права на накнаду за јавно саопштавање музичких дела и интерпретација и фонограма ("Сл. гласник РС", бр. 117/13), као и одредбе члана 2. став 1. тачка 4, те члана 3-6. Тарифе, те одредбе члана 7. став 3. Закона о удружењима, првостепени суд је одлучио као у изреци побијане пресуде. Приговор застарелости је оцењен неоснованим јер је по налажењу првостепеног суда најкасније потраживање тужиоца настало по рачуну од 31.05.2016. године, са роком доспелости 23.06.2016. године, а остали рачуни су доспели након 23.06.2016. године, те како је тужба поднета 17.05.2018. године, није протекао десетогодишњи рок застарелости из члана 371. ЗОО.

По налажењу првостепеног суда, тужилац је колективна организација која у складу са Законом о ауторским и сродним правима на основу дозволе Завода за интелектуалну својину овлашћен за колективно остваривање и заштиту ауторских и музичких права. За свако искоришћавање ауторских и сродних права корисник је дужан да плати накнаду без обзира да ли има закључен уговор са тужиоцем или не. Сагласно одредби члана 204. Закона о ауторским и сродним правима, као једно од повреда

ауторског или сродног права представља и неплаћање накнаде прописане законом или уговором. У погледу висине накнаде која се плаћа за искоришћавање ауторских и сродних дела примењује се Тарифа накнада коју наплаћује СОКОЈ као организација за заштиту ауторских музичких права, којој су корисници репертоара СОКОЈ-а дужни да пријаве свако коришћење репертоара пре почетка коришћења, као и да за свако коришћење плате накнаду.

На потпуно и правилно утврђено чињенично стање, првостепени суд је правилно применио материјално право, када је одлучио као у изреци, дајући за своју одлуку јасне и довољне разлоге које у свему прихвата и Апелациони суд.

Неосновано тужени у жалби оспорава правилност и потпуност утврђеног чињеничног стања у побијаној пресуди. Првостепени суд је оценом изведених доказа у смислу члана 8. ЗПП утврдио све важне чињенице за одлуку о тужбеном захтеву тужиоца. Утврђено је да је овлашћени контролор тужиоца, који је извршио контролу 06.04.2016. године добио је у просторијама тужиоца фискални рачун за услугу која му је пружена у наведеном дневном боравку пензионера у ..., који представља огранак овде туженог Удружења пензионера општине Горњи Милановац, што значи да је услуга извршена у односу на треће лице, које није члан удружења, те се не може радити о објекту затвореног типа, већ је утврђено да у предметном објекту, који је отвореног типа (доступан јавности) налази ТВ уређај, који представља средство за јавно саопштавање заштићених ауторских дела, конкретно, ради се о коришћењу фонограма у вези чега су, сагласно прописаној Тарифи, издати рачуни тужиоца.

На утврђено чињенично стање, првостепени суд је правилно применио материјално право када је обавезао туженог да плати накнаду за јавно емитовање фонограма за временски период наведен у побијаној пресуди.

Правилно је првостепени суд, супротно жалбеним наводима туженог, ценио и приговор застарелости потраживања, као неоснован. Наиме, право тужиоца да захтева наплату накнаде за коришћење фонограма има своју основу у члану 127. Закона о ауторским и сродним правима, а застарелост потраживања накнаде за неовлашћено коришћење фонограма се цени према члану 371. Закона о облигационим односима, па предметно потраживање застарева у општем року застарелости од десет година. Стога је првостепени суд правилно нашао да предметно потраживање тужиоца није застарело јер у конкретном случају законски рок од десет година није истекао пре подношења предлога за извршење у овој правној ствари 17.5.2018. године. Наиме, накнада за коришћење фонограма се не може сматрати повременим потраживањем у смислу члана 372. Закона о облигационим односима, а предметно потраживање се имајући наведене одредбе Закона о ауторском и сродним правима, супротно жалбеним наводима, не може сврстати ни у потраживање из члана 378. став. 1. тачка 2. истог закона

Осталим жалбеним наводима не доводи се у сумњу правилност утврђеног чињеничног стања и донете одлуке, па исти нису посебно образлагани.

Одлука о трошковима поступка, донета је правилном применом одредбе члана

153. и 154. ЗПП.

Из изнетих разлога, одлучено је као у изреци применом одредбе члана 390. ЗПП.

Тужени није успео у поступку по жалби, а трошкови тужиоца у другостепеном поступка за састав одговора на жалбу не представљају нужне трошкове, па је одлучено као у ставу другом изреке пресуде применом одредби члана 153, 154. и 165. ЗПП.

**Председник већа – судија
Меланија Сантовац,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић